

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21.02.2017, sp. zn. 104 VSPH 108/2017, ECLI:CZ:VSPH:2017:104.VSPH.108.2017.1

Číslo: 113/2018

Právní věta: V incidenčním sporu o pravost, výši nebo pořadí pohledávky zdravotní pojišťovny vzniklé z titulu neuhrazeného pojistného na veřejné zdravotní pojištění, není zdravotní pojišťovna osvobozena od soudního poplatku podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.02.2017

Spisová značka: 104 VSPH 108/2017

Číslo rozhodnutí: 113

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Incidenční spory, Pojistné na zdravotní pojištění, Poplatky soudní

Předpisy: § 11 předpisu č. 549/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze k odvolání žalobce potvrdil usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 64 IČm 3521/2016.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Ve výroku uvedeným usnesením Krajský soud v Praze zastavil řízení o žalobě o určení pravosti pohledávky P2 (bod I. výroku) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod II. výroku).

2. V odůvodnění usnesení soud I. stupně zejména uvedl, že žalobce Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen žalobce; nebo také VZP) podal žalobu o určení pravosti pohledávky P2, že nezaplatil soudní poplatek, že jej soud I. stupně podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen poplatkový zákon), v platném znění, vyzval k zaplacení soudního poplatku podle § 7 odst. 1 a § 4 odst. 1 písm. a) poplatkového zákona ve výši 5 000 Kč určené podle položky 13 odst. 1 písm. c) Sazebníku poplatků k poplatkovému zákonu, usnesením ze dne 26. 10. 2016 (l.č. 11 spisu), jež bylo žalobci doručeno dne 26. 10. 2016, že se žalobce v podaném vyjádření ze dne 1. 11. 2016 (l.č. 14 spisu) dovolal osvobození od soudních poplatků z důvodu, že pohledávky P2 představují dlužné pojistné a penále, a že je VZP osvobozena od placení soudních poplatků dle § 11 odst. 1 písm. b)

poplatkového zákona, a proto soudní poplatek nezaplatil.

3. Soud I. stupně se ve svém rozhodnutí řídil usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2014, sp. zn. 103 VSPH 110/2014-17, 54 ICM 302/2014 (KSLB 54 INS 18995/2013) a řízení zastavil podle § 9 odst. 1 poplatkového zákona pro nezaplacení soudního poplatku. O nákladech řízení rozhodl podle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

II.

Odvolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Praze podal žalobce včas odvolání a navrhoval jej zrušit a věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení. Uvedl, že do insolvenčního řízení dlužníka přihlásil pohledávku P2 v celkové výši 33 000 Kč z titulu pojistného dle vyúčtování pojistného na všeobecné zdravotní pojištění za období 15. 7. 2011 – 14. 7. 2016 a trval na tom, že jsou tyto nároky osvobozeny od placení soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) poplatkového zákona. Na podporu podaného odvolání odkázal na rozhodovací praxi senátu VSPH 101 Vrchního soudu v Praze.

III.

Důvodnost odvolání

5. Vrchní soud v Praze dle § 212 a § 212a občanského soudního řádu (dále jen o.s.ř.) přezkoumal napadené usnesení i řízení jeho vydání předcházející, a aniž dle § 94 odst. 2 písm. c) IZ nařizoval jednání, dospěl k závěru, že není odvolání opodstatněno.

Podle § 2 odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. a) poplatkového zákona vzniká poplatková povinnost žalobci (navrhovateli) podáním žaloby, přičemž poplatek je podle § 7 odst. 1 věta první poplatkového zákona splatný vznikem poplatkové povinnosti.

Podle § 11 odst. 1 písm. b) poplatkového zákona se od poplatku osvobozují řízení ve věcech důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, státní sociální podpory, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek pěstounské péče.

Podle položky č. 13 bodu 1. písm. a) sazebníku poplatků k poplatkovému zákonu činí soudní poplatek za návrh na zahájení řízení v incidenčním sporu, jehož předmětem není peněžité plnění, ve sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky, 5 000 Kč.

6. Z obsahu spisu odvolací soud ověřil, že žalobce přihlásil do insolvenčního řízení dlužnice MUDr. V. K. (dále jen dlužnice) pohledávku P2 v celkové výši 33 000 Kč z titulu pojistného dle vyúčtování pojistného na všeobecné zdravotní pojištění za období 15. 7. 2011 – 14. 7. 2016, již dlužnice při přezkumném jednání konaném dne 14. 9. 2016 (B-6) popřela s tím, že pojistné zaplatila a včas podanou žalobou se domáhal určení pravosti pohledávek P2. Z příloh připojených k pohledávce P2 odvolací soud zjistil, že se domáhal pohledávek ve výši 33 000 Kč z titulu dlužného pojistného dle vyúčtování pojistného na všeobecné zdravotní pojištění za období 15. 7. 2011 – 14. 7. 2016.

7. Incidenční spor o určení pravosti, popř. výše či pořadí pohledávky je specifickým druhem nalézacího řízení, jehož účelem je zjistit, zda věřitelem přihlášená pohledávka (lhostejno zda se zakládá na veřejnoprávním či soukromoprávním nároku) byla do insolvenčního řízení přihláшена po právu, resp. ve správné výši či pořadí. Žalobkyně zde přitom vystupuje v podstatě ve zcela shodném postavení jako jiní soukromoprávní věřitelé.

8. Ačkoliv se v daném případě VZP domáhá v insolvenčním řízení dlužnice pohledávky P2 z titulu

pojistného dle vyúčtování pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, neznamená to, že by v dané věci šlo o řízení ve věcech pojistného na veřejné zdravotní pojištění ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) poplatkového zákona, a bylo proto od poplatkové povinnosti osvobozeno. S rovným postavením věřitelů ostatně počítá i zákon o soudních poplatcích, jenž incidenční spory plošně zpoplatňuje, přičemž z poplatkové povinnosti vyjímá toliko insolvenčního správce a dlužníka s dispozičními oprávněními (srov. § 11 odst. 2 písm. n) poplatkového zákona). Právní úprava § 11 odst. 1 písm. b) poplatkového zákona tak zjevně míří na řízení ve věcech pojistného na zdravotní pojištění rozhodovaná ve správním soudnictví a nebylo (vzhledem k určitému sociálnímu rozměru) historicky primárně zaměřeno na osvobození zdravotních pojišťoven, nýbrž těch, kteří se rozhodnutím zdravotních pojišťoven jakožto správního orgánu ve správním řízení bránili správní žalobou (k tomu srov. další druhy řízení osvobozené dle předmětného ustanovení).

9. Odvolací soud je toho názoru, že pokud by chtěl zákonodárce zdravotní pojišťovny osvobodit od placení soudních poplatků pro incidenční spory týkající se nároků z pojistného na veřejné zdravotní pojištění, učinil by tak bezpochyby jejich zařazením do výčtu osobně osvobozených subjektů v § 11 odst. 2 poplatkového zákona (k tomu srov. např. osvobození České republiky nebo územně samosprávných celků při výkonu přenesené působnosti v písm. a) a b) tohoto ustanovení).

10. Věcné osvobození od soudních poplatků v případě incidenčních sporů o pravost pohledávky z titulu pojistného na veřejné zdravotní pojištění by navíc vedlo k absurdnímu závěru, že by od poplatků byli pro celé řízení osvobozeni i ti věřitelé dlužníka, kteří by dle § 200 insolvenčního zákona popírali pravost přihlášené pohledávky veřejné zdravotní pojišťovny z titulu neuhrazeného pojistného; to však jistě záměr zákonodárce nebyl.

11. Nezbyvá proto než uzavřít (na rozdíl od názoru prezentovaného senátem 101 VSPH), že žalobce není osvobozen od poplatkové povinnosti v incidenčních sporech o určení pravosti pohledávky z titulu neuhrazeného pojistného na veřejné zdravotní pojištění (srovnej např. usnesení Vrchního soudu v Praze č.j. 64 ICm 769/2016, 102 VSPH 741/2016, KSPH 53 INS 23279/2015 nebo 54 ICm 302/2014, 103 VSPH 110/2014, KSLB 54 INS 18995/2013).

12. Jestliže tedy za popsané situace k řádné výzvě soudu I. stupně žalobce poplatek ve správně stanovené výši 5.000 Kč neuhradil, soud I. stupně nepochybil, pokud řízení zastavil.

13. Na základě těchto zjištění a veden názory vyjádřenými shora neshledal odvolací soud odvolání důvodným a napadené usnesení podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil z důvodu, že ani za odvolacího řízení (§ 9 odst. 7 poplatkového zákona) nebyl soudní poplatek zaplacen.